0199-0217- SS Zephyrinus [Zepherinus] - Decretalia ad Episcopos per Siciliam Constitutos

O93, f. 14vb; N442, f. 36va; V630, f. 37vb; I83, f. 78rb; VD38, f. 70va; SG670, p. 140; P9629, f. 12r
[1]INCIPIT[2] [3] EPISTOLA DECRETALIS ZEPHE<N442, f. 36vb>RINI[4] PAPAE DE CAUSIS INFRA INSERTIS[5]. <VD38, f. 71ra>

Zepherinus[6] Romanae urbis archiepiscopus omnibus per Siciliam constitutis episcopis[7] in domino salutem.

Divinae circa nos gratiae memores esse <V630, f. 38ra> debemus, <I83, f. 78va> qui[8] nos per dignationis suae misericordiam <SG670, p. 140b> ob hoc ad fastigium[9] [10] sacerdotale provexit[11] [12], ut mandatis ipsius inhaerentes[13] et in quadam sacerdotum eius speculatione[14] constituti prohibeamus illicita[15] et sequenda doceamus. Sicut stellas caeli non exstinguit[16] nox, sic mentes fidelium inhaerentes firmamento[17] sanctae scripturae non obscurat mundana iniquitas. Idcirco meditari vos[18] oportet[19] scripturas[20] et praecepta divina, quae in scripturis continentur, diligenter attendere, ne transgressores legis[21] dei, sed impletores appareatis.
Patriarchae[22] vero vel primates accusatum discutientes episcopum, non ante sententiam proferant finitivam[23] [24], quam apostolica fulti auctoritate aut reum seipse confiteatur aut per innocentes et[25] regulariter examinatos[26] convincatur testes, qui minori[27] non sint numero, quam illi[28] discipuli fuerunt, quos dominus ad[29] adiumentum apostolorum eligere <VD38, f. 71rb> <SG670, p. 141a> praecepit, id est LXXII[30].
Detractores[31] quoque, qui[32] divina auctoritate eradicandi[33] [34] sunt, et auctores[35] inimicorum ab episcopali submovemus[36] accusatione vel testimonio, nec[37] summorum quispiam[38] <I83, f. 78vb> minorum accusationibus impetatur[39] aut dispereat[40]. Neque in re dubia certa iudicetur[41] sententia, nec ullum iudicium nisi ordinabiliter[42] habitum[43] teneatur. Absens vero nemo iudicetur, quia et divinae et humanae hoc prohibent leges. Accusatores[44] [45] autem eorum omni careant[46] suspicione, quia columnas suas dominus firmiter stare voluit[47], non[48] [49] [50] a[51] quibuslibet[52] agitari. Nullum[53] namque eorum sententia non[54] [55] a[56] suo iudice dicta constringat, quia et leges saeculi id ipsum fieri praecipiunt.
Duodecim[57] [58] enim iudices quilibet episcopus accusatus, si necesse fuerit, eligat, a quibus eius causa iuste iudicetur, nec prius <SG670, p. 141b> audiatur aut excommunicetur vel[59] iudicetur, quam ipsi per[60] se[61] eligantur et regulariter vocatus[62] ad suorum primo conventum[63] episcoporum per eos eius causa iuste audiatur et rationabiliter discernatur[64].
Finis[65] vero eius causae ad sedem apostolicam deferatur, ut ibidem terminetur. Nec antea finiatur[66], sicut ab apostolis vel successoribus eorum <VD38, f. 71va> olim statutum est, quam eius auctoritate fulciatur[67]. Ad eam[68] quoque ab omnibus, maxime tamen ab oppressis, <N442, f. 37ra> appellandum est et concurrendum quasi ad matrem, ut eius uberibus nutriantur, auc<I83, f. 79ra>toritate defendantur[69] <P9629, f. 12v> et a suis op<V630, f. 38rb>pressioni[bus releventur, quia non potest nec debet mater oblivisci filium suum.
Iudicia enim] episcoporum maioresque eccl[esiae causae a[70] [71] sede apostolica et non ab alia, sicut apostoli et[72] sancti successores eorum cum alii]s[73] episcopis statuerunt, sunt terminan[dae[74], quia, licet in alios[75] <SG670, p. 142a> transferatur[76] episcopos, beato tamen apostolo Petro dictum est:] Quaecumque[77] ligaveris super terram[78], erunt[79] ligata et[80] [in caelis, et quaecumque solveris super terram, eru]nt soluta et in caelis, et reliqua.
Privilegia, quae soli[81] huic sanctae sedi concessa sunt et [in constitutis apostolorum eoru]mque[82] successorum aliis quamplurimis cum eis concinnantibus[83] habentur inserta[84]. Sexaginta[85] [86] enim apostoli sententias praefixerunt[87] [88] cum aliis quamplurimis episcopis et servandas[89] censuerunt[90].
De occultis enim cordis alieni temere[91] iudicare peccatum est, et[92] eum, cuius non videntur[93] opera nisi[94] bona[95], iniquum est ex suspicione repraehendere, cum eorum, quae hominibus sunt incognita, solus deus iudex sit. Ipse[96] vero[97] novit[98] abscondita cordis et non alius.
Iniusta enim iudicia ab omnibus caven<VD38, f. 71vb>da sunt, maxime tamen <I83, f. 79rb> a servis dei[99]. Servum[100] autem dei non oportet litigare[101] nec quemquam damnare.
Episcopi namque a[102] plebibus[103] <SG670, p. 142b> et clero[104] et[105] domini a servis ferendi sunt, ut sub exercitatione tolerantiae[106] sustineantur[107] temporalia, sperentur aeterna. Auget enim merita virtutis, quod propositum non violat religionis.
Satagendum[108] vobis[109] est, ne aliquis fratrum vestrorum[110] graviter laceretur vel pereat. Succurrere ergo vos oportet oppressis et liberare eos de manu persequentium, ut cum beato Iob dicatis: Benedictio perituri super me veniebat, et cor viduae consolatus sum. Iustitia[111] indutus sum, et vestivi[112] me sicut vestimento[113] et diademate[114] iudicio meo. Oculus[115] fui caeco, et pes claudo. Pater eram[116] pauperum et causam, quam nesciebam, diligentissime investigabam. Conterebam[117] molas iniqui et[118] de[119] dentibus eorum auferebam praedam, et reliqua.
Vos ergo, qui in speculo[120] a[121] domino estis positi, comprimere et repellere eos summopere[122] debetis[123], qui fratribus insidias praeparant aut in eos seditiones <O93, f. 15ra> et scandala excitant. Facile est[124] <SG670, p.

143a> enim verbo falle<I83, f. 79va>re hominem, non tamen deum. Ideo[125] hos[126] repellere[127] et ab his vos cavere oportet, quatenus extincto[128] funditus[129] huiusmodi caligine[130] lucifer[131] eis[132] resplendeat et laetitia orietur[133], sanctissimi fratres.

Data XII[134] Kal. Octobris Saturnino et Gallicano[135] vv. cc. conss.

O93, f. 15ra; N442, f. 37ra, V630, f. 38rb; I83, f. 79va; VD38, f. 72ra; SG670, p. 143; P9629, f. 12v

1 In P9629 sind einige Passagen des Briefes wegen Beschädigung der Handschrift nicht lesbar; diese sind im Text durch [...] gekennzeichnet
2 *am Rande* DECRETA ZEPHERINI *korr. aus* DECRETA ZEPHIRINI *P9629*
3 *Überschrift*] EPISTOLA ZEPHYRINI PAPAE UT OPPRESSI AD SEDEM APOSTOLICAM APPELLENT *SG670*
4 ZEPHERINI *korr. aus* ZEPHIRINI *P9629*
5 INFERTIS *V630*
6 Zeferinus *O93;* ZEPPHERINUS *V630;* Zeppherinus *P9629;* Zephyrinus *SG670*
7 episcopis *fehlt I83; VD38, SG670*
8 quae *V630; I83; VD38, SG670*
9 *am Rande* ad veratatem *VD38*
10 fastigium *korr. aus* fastagium *V630*
11 *interlinear* deduxit *VD38*
12 pervexit *I83*
13 *interlinear* sociati *VD38*
14 *am Rande* visione aspectu *VD38*
15 *am Rande* peccata quę facere non licet *VD38*
16 extingit *P9629*
17 *interlinear* firmitatis *VD38*
18 vos *fehlt SG670*
19 oportet] oportet et *V630*
20 scriptura *O93;* scripturam *V630;* scripturarum *P9629; I83;* scripturam *korr. aus* scriptaram *SG670*
21 legis *korr. aus* legi *P9629*
22 *am Rande* De accusatis episcopis et de LXXII testibus regulariter examinatos *V630;* Item de eadem re zepherinus in prima epistola ita ait *VD38*
23 *interlinear* finem habentem *VD38*
24 finitimam *korr. aus* finitivam *V630*
25 aut *VD38*
26 *interlinear* inquisitos *VD38*
27 minores *SG670*
28 illi] illi septuaginta duo *I83*
29 ad adiumentum *korr. aus* adiumentum *V630; SG670*
30 LXXIII *I83*
31 *am Rande* detractores episcoporum *O93; am Rande* Episcopos nonnisi ab apostolica sede damnandos *P9629; am Rande* De detractoribus episcoporum *N442; am Rande* De detractionibus episcoporum *I83*
32 qui *fehlt VD38*
33 *interlinear* destruendi *VD38*
34 erandicandi *P9629*
35 fautores *N442*
36 *interlinear* repellimus *VD38*
37 *am Rande* Detractores episcoporum *P9629*
38 quispiam] quispiam nec *SG670*
39 impetatur *korr. aus* imperatur *SG670*
40 disperat *O93;* desperet *V630; P9629;* disperdat *I83*
41 iudicentur *I83*
42 ordinabiter *P9629*
43 *interlinear* factum *VD38*
44 Accusator *O93; N442; I83; SG670*
45 Accusator autem *korr. aus* Accusator *O93;* Accusator *I83*
46 careat *korr. aus* careant *N442;* careat *I83; SG670*
47 voluerat *korr. aus* voluerit *SG670*
48 *am Rande* Ne absens iudicetur *P9629*

49 nec *SG670*
50 non a] nam *O93*
51 a *fehlt P9629*
52 quibusdam *I83*
53 *am Rande* Quot iudices episcopum iudicare debeant *I83*
54 non *fehlt V630*
55 non a *korr. aus* non *P9629*
56 a *fehlt VD38*
57 *am Rande* XII iudices quilibet episcopus accusatus si necesse fuerit eligat *V630; am Rande* De iudicibus erigendis *P9629*
58 Christi *N442; VD38*
59 vel iudicetur *fehlt SG670*
60 per se *fehlt V630*
61 sese *korr. aus* se *SG670*
62 vocatur *P9629*
63 conventu *I83*
64 discernatur *korr. aus* discernantur *P9629*
65 *am Rande* De iudicis episcoporum *P9629*
66 finietur *I83*
67 *am Rande* firmetur *VD38*
68 ea *O93; P9629*
69 defendantur *korr. aus* defendatur *SG670*
70 a *fehlt O93; VD38*
71 a sede apostolica] ad sedem apostolicam *SG670*
72 et sancti successores eorum cum aliis episcopis statuerunt, sunt terminandae] apostoli et sancti successores eorum cum aliis episcopis statuerunt, sunt terminanda *korr. aus* et minanda *V630*
73 aliis episcopis] apīs *SG670*
74 terminandae *korr. aus* minandae *O93*
75 alios] alios id *korr. aus* alios *SG670*
76 transferatur *korr. aus* transferator *V630*
77 Quodcumque *P9629*
78 terram, erunt ligata et in caelis, et quaecumque solveris super terram] terram, erunt ligata in caelis, et quaecumque solveris super terram *korr. aus* terram *SG670*
79 erunt *korr. zu* erit *VD38*
80 et *fehlt SG670*
81 soli *korr. aus* sola *P9629* (*zuvor* sola huic *korr. aus* sola)
82 que *VD38*
83 *am Rande* consentientibus *VD38*
84 *interlinear* iniuncta *VD38*
85 *am Rande* De canonibus apostolorum *P9629; am Rande* Mentio canonum apostolorum *N442*
86 LXXta *I83;* LXXa, *interlinear* vel XII *SG670*
87 *interlinear* firmaverunt *VD38*
88 profixerunt *P9629*
89 servanda *V630; P9629; I83;* servanda *korr. aus* servan *SG670*
90 *interlinear* statuerunt *VD38*
91 *am Rande* presumtione *VD38*
92 et *fehlt VD38*
93 videntur *korr. aus* videtur *VD38*
94 si *I83*
95 bona] bona sint *korr. aus* bona *P9629;* bona sint *I83;* bona *korr. aus* bona sint *SG670*
96 Ipse *korr. aus* Ipsi *P9629*
97 enim *I83*
98 novit] novit solus *korr. aus* novit *P9629;* novit solus *I83; SG670*
99 domini *N442*
100 Servus *VD38*
101 *am Rande* contendere rixam *VD38*
102 e *SG670*
103 plebimus *I83*
104 celo *VD38*
105 ut *korr. aus* et *SG670*

106 *interlinear* petientię *VD38*
107 sustineant *korr. aus* sustinentur *P9629;* sustineantur *korr. aus* sustineatur *SG670*
108 *interlinear* Satis agendum *VD38*
109 vobis est] est vobis *V630; P9629*
110 nostrorum *I83; SG670*
111 Iustitia indutus sum *fehlt I83; VD38; SG670*
112 vestivit *V630; P9629; I83*
113 vestimentum, *interlinear* o *SG670*
114 *interlinear* corona *VD38*
115 oculus *korr. aus* oculis *VD38*
116 eram *korr. aus* eram claudo *VD38*
117 Conterebam *korr. aus* Conte *V630*
118 et de *korr. aus* et *SG670*
119 de *fehlt V630*
120 periculo *VD38;* specula *korr. aus* speculo *SG670*
121 a domino estis *korr. aus* estis a domino *P9629*
122 *am Rande* summo studio *VD38*
123 debeatis *VD38*
124 est enim *korr. aus* est *P9629*
125 Ideo] Id est *I83*
126 hos] os hos *P9629*
127 repellere *korr. aus* pellere *V630*
128 extinctas *korr. aus* extincto *P9629;* extincta *N442; I83; SG670;* extincta *korr. aus* exincta *VD38*
129 *am Rande* radicitus *VD38*
130 *am Rande* erroris obscuritate *VD38*
131 *am Rande* gratia dei *VD38*
132 nos *N442*
133 oriatur *N442; I83; VD38; SG670;* oriatur *korr. aus* orietur *P9629*
134 XI *O93;* XII *fehlt SG670*
135 callicano *VD38*